

Vyhodnotenie volebného obdobia

2002–2006

Obec Veľký Kýr

Členovia Samosprávy Obce Veľký Kýr

Starosta obce

Mgr. Ladislav Kottlík

Poslanci obecného zastupiteľstva

Štefan Čepedy

Ladislav Dojčan

Tibor Gróf

Alexej Janík

Ladislav Kazán

Jozef Kianek

Zoltán Krizsan st.

Zoltán Krizsan ml.

Mgr. Otília Noszáková

Ing. Marek Száraz

Ing. Ľudovít Valaška

Kontrolór obce

Vojtech Kováčik

Prednosta úradu

Helena Dojčanová

Vážení spoluobčania!

Dovoľte mi, aby som sa Vám pred uplynutím volebného obdobia 2002-2006 poďakoval za Vašu podporu a dôveru, ktorú ste mi preukázali 6. a 7. decembra roku 2002 v komunálnych voľbách do miestnej samosprávy a zvolili ste ma za starostu našej obce. Vašu podporu a dôveru si veľmi cením a snažím sa Vám ju splatiť tým, že Vám podľa možnosti vždy vychádzam v ústrety a snažím sa o dodržiavanie litery zákona. Nie je to ľahká úloha, lebo veľakrát sa treba rozhodovať v otázkach, týkajúcich sa skupín občanov s rôznymi názormi alebo v sporoch medzi spoluobčanmi. Keď sa aj ako chcem prikloniť na stranu spravodlivosti, ten občan, ktorému nevyhoviem alebo v spore nedám za pravdu, môže ma považovať za nespravodlivého. Byť dobrým starostom na jednej strane, a vyhovieť každému, na strane druhej, sa nedá. Neboli to ľahké roky, pôsobiť v takej veľkej obci ako je naša, ale vždy som sa snažil zo svojich síl vychádzať v ústrety, podľa možností všetkým Vám, ktorí ste za mnou prišli s rôznymi žiadosťami, pričom som mal vždy pred sebou prospech obce a jej občanov a taktiež som sa snažil zvelaďovať našu obec. Nebola to ľahká práca, lebo počiatkové ťažkosti, ktoré vyplynuli zo skutočností, že bývalí funkcionári sa nezmierili so skutočnosťou, že občania tejto obce svoje hlasy odovzdali novému kandidátovi a umožnili mu počas štvorročného volebného obdobia viesť a zvelaďovať našu obec v prospech všetkých jej občanov, neodovzdali mi agendu, ktorou by som bol mohol pokračovať v ich začatej práci.

Riadiac sa mottom: „Úcta, čestnosť, jasná budúcnosť“ som sa snažil riadiť a viesť našu obec počas celé volebné obdobie. Prácu, ktorú sme vykonali a zanechali za sebou spolu s poslancami obecného zastupiteľstva v prospech našej obce a jej občanov, sme mohli vykonať len s Vašou podporou - podporou občanov Obce Veľký Kýr, živnostníkov a podnikateľov. Ďakujem všetkým za ich námahu.

Prvé dva roky volebného obdobia znamenali ťažké obdobie z dôvodu, že sme často krát zápasili s platobnou neschopnosťou. Napriek počiatočným ťažkostiam sa nám koncom druhého roku volebného obdobia, na základe vykonaného auditu účtovníctva roku 2003, podarilo odstrániť chyby predošlých období. Popri investíciách a nových plánoch v rokoch 2003 - 2004 sa nám podarilo eliminovať naše dlhy a popritom sme dbali aj na to, aby dosiahnuté príjmy kryli naše výdavky. Koncom roku 2005 sme už vykazovali viac ako 2 miliónový hospodársky výsledok. Zo štátom poskytovaných výnosov z podielových daní a z vlastných príjmov sme vložili na rozvoj obce a na väčšie investície 7,1 mil. Sk. Popri tom sme získali peniaze aj z iných zdrojov, ktoré okrem dotácie a úveru na výstavbu bytového domu na Hlavnej ulici predstavujú sumu cca 23,7 mil. Sk.

Investície volebného obdobia:

Výstavba bytového domu na ul. Hlavná:

<i>Úver ŠFRB</i>	3.839.000,-
<i>Dotácia MVRR SR</i>	3.839.500,-
<i>Dotácia na techn. vybavenosť</i>	146.585,-
<i>Vlastné zdroje</i>	1.201.000,-

Výstavba bytových domov na ul. Školská:

<i>Projektová dokumentácia vlastné zdroje</i>	399.853,-
<i>Úver ŠFRB</i>	13.200.000,-
<i>Dotácia MVRR SR</i>	5.972.100,-
<i>Oprava strechy bytového domu na ul. Záhradná</i>	50.000,-
<i>Nákup nákladného auta BOBR</i>	198.500,-
<i>Oprava autobusu</i>	151.816,-
<i>ČOV - spoluvlastnícky podiel</i>	1.921.022,-
<i>ČOV - projektová dokumentácia rozšírenia</i>	79.800,-
<i>Projektová dokumentácia - kanalizácia obce</i>	326.855,-
<i>Vodovod ul. Záhradná - neuhradené záväzky</i>	337.831,-

Kultúrny park:

<i>Nadácia EKOPOLIS</i>	67.350,-
<i>Vlastné zdroje</i>	16.000,-

Územný plán obce:

<i>Dotácia</i>	475.000,-
<i>Vlastné zdroje</i>	93.750,-

Základná škola s materskou školou:

<i>Rekonštrukcia vykurovacieho systému</i>	1.500.000,-
<i>Projektová dok. na rekonštrukciu školského komplexu</i>	342.000,-
<i>Rekonštrukcia telocvične</i>	2.250.000,-
<i>Vlastné zdroje</i>	400.000,-
<i>Slnečné kolektory</i>	146.087,-
<i>Rekonštrukcia budovy MŠ</i>	63.200,-
<i>Dom smútku - oprava strechy a oplotenia</i>	117.500,-
<i>Kaplnka - poskytnutá dotácia na opravu</i>	350.000,-

Oprava verejného osvetlenia:

<i>dotácia</i>	80.000,-
<i>vlastné zdroje</i>	101.000,-
<i>oprava miestneho rozhlasu</i>	64.000,-
<i>nová ústredňa miestneho rozhlasu</i>	69.286,-
<i>oprava miestnych komunikácií</i>	137.344,-
<i>oprava Malokýrskeho mostu</i>	64.000,-
<i>Vybudovanie detského ihriska</i>	123.000,-
<i>Vybudovanie autobusovej čakárne</i>	36.400,-
<i>Oplotenie sochy sv. Štefana</i>	17.000,-
<i>Oprava strechy MKD</i>	20.000,-

VKD:

<i>veľká sála, rekonštrukcia</i>	142.000,-
<i>rekonštrukcia soc. zar.</i>	200.000,-
<i>Dielne - nákup zväračky</i>	56.735,-
<i>Nákup nosiča kontajnerov</i>	40.000,-
<i>Nákup fotokopírovacieho stroja</i>	49.000,-

<i>Získané dotácie:</i>	23.744.450,-
<i>Vlastné zdroje:</i>	7.114.979,-

Ako sa darilo plniť volebný program

Podpora bývania

Prvým bodom môjho volebného programu bolo napomôcť riešeniu problému bývania mladých ľudí. Ako poslanec obecného zastupiteľstva vo volebnom období 1999 - 2002 som vedel o zámere stavať obecné nájomné byty vo Veľkom Kýre, ale až ako novozvolený starosta som zistil, že výstavba bytového domu na Hlavnej ulici už mohla byť začatá ešte na jeseň roku 2002, lebo obec už disponovala s peňažnými prostriedkami určenými na výstavbu. Plánovaný čas výstavby bol september/2002 -december/2004. Bytový dom sa mi podarilo postaviť od februára 2003 do apríla 2004 a následne v máji aj skolaudovať. Záujem o šesť trojizbových bytov v novostavbe bol väčší ako boli dané možnosti. Registrovali sme 26 žiadostí o nájomné byty, ale vyhovieť sme mohli len šiestim rodinám.

Keďže mojou snahou bolo a samozrejme aj naďalej je, pomôcť mladým rodinám založiť si samostatnú domácnosť, získal som podporu obecného zastupiteľstva a zisťoval som možnosti výstavby ďalších bytových domov. Nakoniec sa zrodilo rozhodnutie zastupiteľstva o počte nových bytov, o type bytových domov a mieste výstavby. Po získaní stavebného povolenia na realizáciu spolu 12 bytov v dvoch bytových domoch, sme pristúpili k výberu dodávateľa stavby vo verejnom obstarávaní, ktoré v decembri 2005 bolo ukončené. Nasledovalo vypracovanie žiadostí o úver Štátneho fondu rozvoja bývania a o dotáciu Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky na financovanie výstavby dvanástich trojizbových bytov. Obe žiadosti boli kladne vybavené. Medzičasom sa konali parlamentné voľby, čo mierne bránilo ďalšiemu postupu. Podľa zmluvy s dodávateľom sa výstavba pôvodne mala začať v mesiaci marec a mala trvať do konca novembra 2006, ale zmluvný vzťah o poskytnutí podpory so ŠFRB bol vyriešený až 10. mája 2006 a zmluva o poskytnutí dotácie na obstaranie nájomných bytov medzi MVRR SR a Obcou Veľký Kýr

bola podpísaná až 28. 6. 2006. Z týchto dôvodov odovzdanie staveniska a zahájenie stavby sa uskutočnilo až v mesiaci júl 2006. Vzhľadom na túto skutočnosť po konzultáciách s Krajským stavebným úradom v Nitre a MVRR SR som požiadal MVRR SR aby sa termín ukončenia výstavby a následnej kolaudácie dvoch bytových domov a k nim patriacej technickej vybavenosti mohol presunúť na termíny jún/2007 a august/2007. Verím, že po odovzdaní novostavieb, do nových bytov sa bude môcť nast'ahovať ďalších 12 rodín.

Obec, okrem nových bytových domov, je vlastníkom aj vyše štyridsaťročného štvorbytového domu pri škole, ktorého plochá strecha po viac rokov spôsobovala zatekaním neprijemnosti nájomníkom na poschodí. Ukázalo sa, že nevyplatilo sa z roka na rok ňakovať plochú strechu, kde sa javilo, že izolácia je poškodená. Preto sme v lete 2005 vymenili izoláciu na celej ploche strechy tohto bytového domu.

Sociálna pomoc

Ďalším bodom môjho volebného programu bolo zmiernenie ťažkostí sociálne odkázaných občanov našej obce. Žiadosti o sociálne výpomoci, ako aj ostatné žiadosti, podané na obecnom úrade, prerokúva a odsúhlasuje obecné zastupiteľstvo. Sociálna odkázanosť jednotlivca alebo rodiny už sama o sebe je neprijemná situácia, preto k riešeniu žiadostí o sociálne výpomoci obecné zastupiteľstvo pristupovalo, povedal by som, obozretnejšie a opatrnejšie ako v prípade iných žiadostí. Väčšinou sa zrodila kladná odpoveď pre žiadateľov v tom zmysle, aby sme aspoň čiastočne pomohli žiadateľovi riešiť jeho problém. Najčastejším dôvodom problémov našich občanov, ktorí sa ocitli v sociálnej núdzi, sú nezamestnanosť a znej vyplývajúci nízky príjem. Nezamestnanosť, ktorá je celospoločenským problémom a ktorej riešenie je každodennou témou, taktiež trápi viacerých našich občanov. Nízke dôchodky a nízke príjmy občanov v núdzi štát nevyrovná s vysokými, a tým pádom je aj nespokojnosť medzi ľuďmi, ktorých sa to

týka. Svoju nespokojnosť veľakrát prinášajú občania na úrad v domnení, že tu, na mieste pomôžeme vyriešiť ich problémy. V prípade, ak niektorý z našich spoluobčanov má dokázateľne nižší príjem ako je životné minimum, odkážeme ho v prvom rade na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny aby si požiadal o niektoré dávky sociálnej pomoci poskytované prostredníctvom tohoto úradu. Ani tieto dávky nedokážu vyriešiť ťažkú situáciu niektorých ľudí, ale krátkodobo je prístupné a reálne len toto riešenie.

Za dôležitú považujem starostlivosť o odkázaných, bezvládných a starých ľudí. Naša obec zamestnáva opatrovatelky, ktorých prácou je opatrovanie takých nevládných starých ľudí, ktorí nemajú blízkych príbuzných a nevedia alebo sa nedokážu o seba postarať.

Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva pre dôchodcov zabezpečujeme teplú stravu spôsobom donášky obedov do ich domácností. Uskutočňuje sa to žiaľ len v dňoch školského vyučovania, lebo táto strava sa pripravuje v školskej jedálni. Z celkovej ceny stravy záujemcovia hradia 40,- Sk, pričom obec vyrovnáva výdavky do plnej hodnoty stravy každému takémuto stravníkovi. Túto službu celoročne využíva okolo 25 našich spoluobčanov.

Spoločenské organizácie, kultúra

Obec podporuje činnosť všetkých spoločenských organizácií a občianskych združení pôsobiacich na jej území formou finančného transferu. Finančné prostriedky sa miestnym organizáciám poskytujú na základe zmluvy, v ktorej je určený účel, na ktorý sa môžu poskytnuté prostriedky použiť a organizácia má preukázať spôsob použitia dotácie. Týmto spôsobom obec pomáha v činnosti Šachovému klubu Veľký Kýr, miestnej organizácii Csemadoku, Občianskemu združeniu KEER, futbalovému oddielu FC Veľký Kýr, miestnej organizácii dobrovoľných požiarnikov, miestnej organizácii Červeného kríža, Združeniu rodičov pri ZŠ s MŠ, miestnej organizácii Združenia maďar-

ských rodičov na Slovensku u taktiež miestnemu klubu dôchodcov.

Obec nepodporuje aktivity občanov a spoločenských organizácií len finančne, ale zabezpečuje pre nich aj iné potreby ako napr. autobus na prepravu osôb, miestnosti na skladovanie inventáru, na organizovanie schôdzí, nácvikov súborov, na tréningy, atď. Takýmto spôsobom cestujú deti - ako žiaci našej školy, členovia folklórnych, divadelných súborov alebo ako miništranti na rôzne vedomostné, kultúrne a športové súťaže alebo exkurzie - a aj dospelí - dorasteneckí aj dospelí futbalisti, spevácky súbor a občas i veriaci na púte.

Vo veľkej sále veľkého kultúrneho domu sme v roku 2004 objednali z dôvodu bezpečnosti výmenu schodov vedúcich na pódium a dali preleštiť a prelakovať parketovú plochu. V tejto sále sa konajú nácviky folklórnych súborov, tanečná škola a rôzne iné spoločenské podujatia. Obec má patronát nad Súborom ľudového tanca a citary -Mórinca. Činnosť tohto folklórneho súboru každoročne financuje a podporuje obec. Pritom ale treba vyzdvihnúť, že nemalou mierou k činnosti súboru prispievajú rôzni sponzori, miestne organizácie a hlavne rodičia účinkujúcich detí. Šíria dobré meno našej obce na každom festivale, folklórnej súťaži alebo vystúpení tak doma ako i v zahraničí. V tomto roku dovŕšili 10. výročie svojho vzniku, z príležitosti čoho sa spoločnými silami a prostriedkami všetkých zaujatých podarilo zorganizovať peknú oslavu tohto jubilea. Počas svojej doterajšej existencie a pôsobenia získali mnohé zahraničné a domáce ocenenia, ktorými sa hrdo pýšia. Dôležitým prvkom činnosti členov a vedúcich súboru je, že myslia aj na nasledujúce generácie detí, ktorých taktiež zapájajú do pestovania ľudových zvyklostí a folklóru. Preto aj vznikol pre najmenších folkloristov súbor Katica. V rámci kultúrnych podujatí by som vyzdvihol oslavu 890. výročia prvej písomnej zmienky o obci, ktoré sa konali v lete roku 2003 a Veľkokýrsky letný festival konaný v lete tohto roku. Okrem týchto väčších podujatí, ktoré organizovala obec, samozrejme za pomoci miestnych organizácií, obecného za-

stupiteľstva a zamestnancov obecného úradu, sme vždy boli nápomocní aj pri organizovaní školských podujatí a taktiež iných podujatí pre deti a dospelých, organizovaných miestnymi kultúrnymi, športovými alebo ďalšími spoločenskými organizáciami, či rodičovskými združeniami.

Životné prostredie

V rámci riešenia aktuálnych problémov ochrany životného prostredia sme podnikli okrem zaužívaného zberu komunálneho odpadu viaceré aktivity. Odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu sme prevádzali už zaužívaným spôsobom. Napriek našim výzvam viacerí naši spoluobčania do domového odpadu primiešali aj do kuká nádob nepatriace smeti (kusy betónov, akumulátory, elektromotory), čo nám spôsobilo nemalé ťažkosi pri zbere a likvidácii tohto odpadu. Nakoľko sa zničila zberná nádoba vozidla, a chceli sme pokračovať v zaužívanom spôsobe zberu a likvidácii odpadu, nemali sme iného východiska, museli sme kúpiť druhé auto. Totou cestou žiadam našich občanov, aby do kuká nádob kladli len domový odpad a ostatný odnášali na zberné miesto separovaného odpadu.

Podarilo sa splanírovať a zakryť skládku nad Novozámockou ulicou, čomu sa asi najviac tešia okolo bývajúci občania. Zaviedli sme a rozširujeme separovaný zber rôzneho odpadu vznikajúceho v domácnostiach alebo v rôznych podnikateľských prevádzkach na území našej obce ako napr. zber tetrapakových obalov, papiera, fólií a rôznych plastov, skla, kovov, elektronického šrotu, akumulátorov a ojazdených pneumatík. Zber sa pravidelne prevádza na území celej obce. Táto činnosť, podporujúca ochranu nášho vlastného životného prostredia sa zdá, že je prijatá obyvateľmi obce, ale predsa si jej dôležitosť všetci neuvedomujeme. Napriek úsiliu obce a drivej väčšine občanov sa objavujú v chotári dediny divoké skládky práve s takými druhmi odpadov, ktoré by mali mať svoje miesto v separovanom zbere. Častým úkazom v obci je, že obyvatelia vo svojich záhradách spaľujú odrezky zo stromov a viniča alebo uschnuté rôzne kórovie. Pri menšej vôli

sa tento záhradný odpad dá likvidovať kompostovaním, čo by na dedine mohlo byť aj samozrejmosťou. Nie sme na to zviknutí? Na jar 2006 sme prvýkrát zorganizovali zber konárov a odrezkov rôznych drevín a záhradného odpadu. Sústredili sme to do areálu parku pri Malokýrskom moste, kde sa to vhodnou technikou podrvilo. Bolo to po prvýkrát a tak sa obyvatelia k tomu rôzne stavali. Obec na to vynaložila nie malé prostriedky. Nakoniec, aj medzi obyvateľmi sa táto aktivita stretla s pochopením. Na drvenie nazbieraného „zeleného“ odpadu sa prišlo pozrieť viac zvedavých obyvateľov a aj v obecnej televízii sme mohli vidieť zostrih.

Ďalším problémom, ktorý musí obec riešiť v rámci ochrany životného prostredia je odpadová voda zo žump, ktorú toho času likvidujeme v čističke odpadových vôd, ktorej sme spolumajiteľmi. V roku 2003 sa obec na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva opäť zapojila do združenia obcí VEKOČEM (združenie obcí, Veľký Kýr, Komjatice, Černík a Mojzesovo), ktorého už predčasom bola členom, ale vystúpila z neho. Zostávajúce tri obce medzi časom získali k vlastným prostriedkom aj dotácie na výstavbu čističky odpadových vôd, ktorá sa v katastri obce Černík aj postavila. Nakoľko čistička odpadových vôd a kanalizácia je potrebná pre našu obec, obecné zastupiteľstvo sa na jar 2003 rozhodlo, že sa opäť pripojíme do združenia. Splatili sme finančné prostriedky, ktoré vzhľadom na počet obyvateľov pripadli na našu obec, čím sme sa stali aj my spoluvlastníkmi tohto vodohospodárskeho diela. V roku 2004 k štvorici obcí, ich zastupiteľstvá prijali aj Obec Vinodol. Po vyrovaní vzájomných záväzkov sa naša obec stala 21,9% spolovlastníkom vodného diela v kat. úz. Černík. Ešte v roku 2003 po rozhodnutí obecného zastupiteľstva sme verejným obstarávaním vybrali projekčnú firmu na vyhotovenie projektovej dokumentácie na výstavbu splaškovej kanalizácie a v roku 2004 k nášmu zámeru bolo vydané aj stavebné povolenie. Žiaľ rozpočet výstavby tohto diela je väčší ako stomiliónov Sk, čo znamená, že obec sama zvláštnych prostriedkov nedokáže vyfinancovať výstavbu kanalizácie. Podobne sú na tom aj ostatné obce napriek tomu, že v dvoch z nich sú

vybudované niektoré vetvy kanalizácie. Z tohto dôvodu a z dôvodu, že verejné vodohospodárske dielo môže spravovať len odborne spôsobilá spoločnosť, ktorou je Západoslovenská vodárenská spoločnosť, pričom ostatné vodohospodárske diela (verejné vodovody) aj spravuje, vznikla dohoda medzi všetkými stranami, že sa zlúčia všetky projektové dokumentácie kanalizácií a projektová dokumentácia rozšírenia čističky odpadových vôd a s takto vzniknutým zámerom bude ďalej postupovať vodárenská spoločnosť.

V rámci udržiavania životného prostredia medzi úlohy obce patrí aj starostlivosť o verejnú zeleň. Už predošlé zastupiteľstvo sa zaoberalo s problémami, ktoré spôsobovali topole v areáli parku. Stromy boli vysadené pred viac ako 50 rokmi a každoročne, v čase kvitnutia spôsobovali nemalé ťažkosti občanom trpiacim sennou nádchou a alergiami. Viaceré stromy boli vyschnuté a aj z ostatných sa olamovali suché konáre už pri menšom vetri, čo znamenalo všeobecné ohrozenie účastníkov rôznych podujatí v parku. Práve z bezpečnostných dôvodov sme z roka na rok museli vyrúbať 10-15 stromov pred chystajúcimi sa podujatiami. Na jeseň 2005 na základe rozhodnutia zastupiteľstva a vydaného povolenia sme vykonali výrub stromov. V máji 2006 sme uskutočnili aj výsadbu nových drevín, na nákup ktorých sme získali grant Nadácie Ekopolis.

Brehy rieky Nitra v našej obci zdobia objemné stromy pagaštana konského, ktorých lístie ale každoročne napáda hmyz a hubovité ochorenia z dôvodu čoho lístie opadáva zo stromov predčasne, a za priaznivého počasia na jeseň stromy aj druhý krát kvitnú a vyženú listy. Tento jav natoľko vyčerpá strom, že sa neprimerane skrúti jeho život. V snahe zachovať túto ozdobu našej obce, sme v máji 2006 objednali chemický postrek proti ploskáčiku a hubovitým chorobám, čoho dôsledkom, sme aspoň tento rok oddialili skoré opadanie lístia stromov.

Zmiernenie nezamestnanosti

Nezamestnanosť je celoslovenským problémom, čoho dôsledkom viaceré rodiny a obyvatelia našej obec tiež trpia túto záťaž. Viacerí naši spoluobčania bez zamestnania sa zapájajú do Národného projektu V., ktorého jednou variantou pre zachovanie pracovných návykov je aktivačná činnosť, ktorá sa realizuje formou drobných verejnoprospešných prác. Z času na čas klesne počet nezamestnaných v našej obci, ale netrúfam si povedať, že z dôvodu lebo si našli vhodné zamestnanie. Vo svojom volebnom programe som spomenul, že sa budem zaoberať so zmiernením nezamestnanosti v obci, k čomu je ale potrebné prilákať zamestnávateľov do obce. Na koniec volebného obdobia sa podarilo do budovy bývalej materskej škôlky na Malokýrskej ulici nájsť úspešne podnikajúcu firmu z Čiech, ktorá si založila s veľkokýrskou adresou svoje slovenské zastúpenie - Agrico Veľký Kýr, s. r. o. Na začiatku sa zamerajú na predaj zariadení, používaných v živočíšnej poľnohospodárskej výrobe a príslušné služby s tým spojené. Neskôr, podľa záujmu trhu považujú aj o výrobe alebo skompletizovaní niektorých častí zariadení. Z dôvodu zmiernovania nezamestnanosti v našej obci, som vo svojom volebnom programe mal zaradený zámer vybudovať priemyselný park. K zriadeniu takého areálu sú potrebné viaceré navzájom zosúladené projekty. V prvom rade územný plán obce musí obsahovať takýto zámer obce. Na vypracovanie územného plánu sme získali od Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja dotáciu vo výške 475.000,- Sk, do ktorej sa obec má zapojiť s 5 %-ným vlastným vkladom. Zmluva o tejto dotácii bola podpísaná v tomto roku a tak aj projekčné práce na územnom pláne sme začali až tento rok. Keďže projekcia územného plánu obce je pomerne zdĺhavý proces, ktorý vyžaduje súhlasné stanoviská viacerých strán, projekcia územného plánu našej obce potrvá asi do februára 2008. Okrem iných zámerov obce bude teda obsahovať aj lokalitu na vytvorenie priemyselného areálu.

Školstvo

Už pred týmto volebným obdobím začal decentralizačný proces vo verejnej správe, ktorý sa týka rôznych oblastí života obce. Decentralizáciou síce rozšíril štát kompetencie na nižších úrovniach riadenia, ponúkli sa nové možnosti pre obce, ale aj povinnosti a úlohy obce sa rozšírili. Decentralizačný proces sa najmarkantnejšie dotkol školstva. Štát rozlíšil originálne a prenesené kompetencie obcí v školstve a zaviedol zmeny vo financovaní materských a základných škôl. Práve toto bolo dôvodom, keď sme sa v zastupiteľstve rozhodli o zlúčení školských zariadení do jedného subjektu. Zlúčenie škôlok nebolo jednoduchý proces, nakoniec sa predsa zrodil kompromis medzi samosprávou, rodičmi a zamestnancami. Ešte pred začatím nového školského roka sme zabezpečili nové priestory pre väčšiu skupinu škôlkarov. Zlúčením škôlok do jednej a spojením predškolského a školského zariadenia do jedného subjektu sme v samospráve sledovali efektívnejšie využitie rozpočtových prostriedkov obce. Od septembra 2005, po odsúhlasení nášho zámeru a vydaní príslušných rozhodnutí Ministerstvom školstva SR je zriadený nový právnický subjekt Základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, Veľký Kýr.

Koncom augusta 2003, pred začiatkom školského roka 2003/2004 sme zistili havarijný stav na vykurovacom systéme školy - pod budovou Pavilóna A unikala voda z vykurovacieho rozvodného systému z vetvy, ktorá spájala Pavilón B s kotolnou. Keďže zriaďovateľom školy je obec, našou úlohou bolo nájsť odborníka na špecifikovanie skutočného problému, dať vypracovať realizovateľný projekt odstránenia vzniknutého stavu, získať finančné prostriedky, nájsť vhodného dodávateľa a zrealizovať nápravu havarijného stavu. Oprava stála cca. 1,5 milióna Sk, na čo obec získala nenávratnú dotáciu od Ministerstva školstva. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR vyhlásilo možnosť uchádzať sa o dotačné financie na rekonštrukciu školských budov. Projekty sme nemali, ale na štyridsať ročných budovách bolo

vidieť, že potrebujú obnovu. Po vypracovaní energetického auditu sme objednali stavebný projekt kompletnej rekonštrukcie celého školského areálu. Nasledovalo získanie stavebného povolenia a zároveň sme objednali vypracovanie žiadosti o nenávratné financie. V decembri 2004 sme žiadosť o viac ako 50 miliónov Sk podali na MVRR SR. Medzičasom sa poskytla možnosť získať prostriedky na rekonštrukciu sociálnych zariadení telocvične školy, ktoré už dlhé roky boli len z časti využiteľné pre žiakov a ich učiteľov. Pod budovou bolo klesnuté a rozpojené kanalizačné potrubie, čím sa odpadová voda zhromažďovala pod budovou. Toho dôsledkom klesla podlaha, popraskali vnútorné steny, na ktorých boli vedené elektrické vedenia ako i vodovodné potrubia. Na odstránenie týchto závad sme spolu získali 2,25 milióna Sk, k čomu obec prispela vlastnými financiami vo výške 400 tisíc Sk.

Cintoríny

Ploché strechy domu smútku na obecnom cintoríne dlhšiu dobu zatekali, boli opravované ale napriek tomu sa nepodarilo odstrániť chyby. Na jeseň roku 2005 sme vykonali opravu striech a odvádzáčov dažďovej vody. Previedli sme aj opravu odvádzacieho kanála dažďovej vody za domom smútku. Plot, ktorý bol postavený z ozdobných tehál na novom cintoríne, bol miestami zarastený brečtanom, ktorý ho časom tak poškodil, že ho silný vietor za nepriaznivého počasia zvalil. So zamestnancami obce sme naplánovali kovové vložky medzi murované stĺpy, ktoré sme aj vlastnými silami vyrobili. Vyrobili sme aj novú bránu a bráničku do cintorína.

Nakoľko prístupová cesta k novému cintorínu je pomerne úzka a pre cyklistov, odchádzajúcich z cintorína je aj nebezpečná keďže vedie priamo na frekventovanú cestu prvej triedy, bolo treba upraviť zjazdovú cestu pre motoristov od cintorína smerom do Hlbokej cesty. Takto sme zmenili organizáciu premávky pre motoristov pred cintorínom na jednosmernú. Ukázalo sa, že takéto riešenie bolo prijateľné aj pre návštevníkov cintorína.

Na novom cintoríne je postavený pomník kýranských vojakov, padlých počas svetových vojen. Pán Dionýz Szabó, ktorého všetci poznáme ako „Deni-bácsi“, ma oslovil s návrhom postaviť pomník miestnym civilným obetiam II. svetovej vojny. Pán Szabó bol tak odhodlaný, že prišiel aj s čiastočným riešením, dokonca doniesol aj mramorovú dosku. Nakoniec on sám bol ten, kto vyryl nápis do tabule pomníka. Tak sa zrodilo skromné dielo pamätajúce na civilistov padlých počas II. svetovej vojny. Odhalil ho pán kaplán Zoltán Fóthy na Starom cintoríne v rámci krátkej liturgie v máji roku 2005 v čase, kedy na viacerých miestach spomínali na 60. výročie ukončenia vojny. Na túto spomienkovú slávnosť prišli asi všetci pozostalí obetí a ich známi, ktorým to len zdravie dovolilo, a prišli aj zo vzdialenejších miest, kam ich časom odviaľ život.

Kaplnka postavená na starom cintoríne koncom 18. storočia v ktorej sa pred časom konali zádušné omše za zosnulých, potrebovala rekonštrukciu, lebo jej strecha, okná, fasáda a aj vnútrajšok sa vplyvom poveternostných podmienok časom poškodili. Prestali sa v nej konať zádušné omše, celá budova už pomaly pôsobila nedôstojným dojmom. Cintorín je síce cirkevnou nehnuteľnosťou, ale zrodila sa dohoda medzi obcou a farským úradom, že spoločnými prostriedkami a silami opravíme budovu kaplnky a podľa možnosti ju rozšírime o sakristiu, chladiacu miestnosť a striešku pred kaplnkou. Obec ponúkla a poskytla farskému úradu finančné prostriedky zvláštneho rozpočtu vo výške 350.000,- Sk, o ktorých investovaní je vedené účtovníctvo na farskom úrade. Keďže zastupiteľstvo odsúhlasilo financie na opravu, ako starosta obce som sa podujal obstarat' stavebný materiál. Lešenie k murovaniu a omietaniu nám zapožičala miestna stavebná firma. Okrem toho, ak sme potrebovali, vypomohli nám aj miestni občania. Pôvodné základy sme zosilnili, odizolovali a steny budovy sme zosilnili železobetónovým vencom. Strešnú konštrukciu sme vymenili za novú a zakryli novou pálenou škridlou. Bolo treba pochopiteľne vymeniť aj vežu nad vchodom, ktorá dostala medený povrch a nový kríž. Tieto práce sme vykonali s vlastnými mechanizmami a pracovnými silami

obce. Konštrukciu strechy veže navrhol a taktiež aj vyrobil pán Alexander Morvay, ktorému pomohol pán Ladislav Vereš. Steny veže montoval pán Gabriel Prešínský. Klampiarske práce na streche, výrobu nových okien, dverí a taktiež výrobu a montáž chladiaceho boxu sme objednali u odborníkov a v špecializovaných firmách. Okrem prostriedkov obce, miestny farský úrad tiež pridá svoje financie do rekonštrukcie kaplnky v tej istej výške ako obec. Napriek snahe všetkých, ktorí sa podieľajú na rekonštrukcii, dielo sa ukončí v novom roku.

Verejné osvetlenie a miestny rozhlas

Z roka na rok treba investovať do opravy miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia nemalé financie. Nebolo tomu inak ani za posledné štyri roky. Obec investovala v roku 2006 z rozpočtu do kúpy novej modernej rozhlasovej ústredne, lebo ročné opravy pôvodnej už stáli skoro porovnateľné sumy, ako bola cenová ponuka na túto novú. Verejné osvetlenie tiež vykazuje chyby, nestačí vymieňať vypálené žiarivky. Vymenili sme niektoré riadiace prvky v rozvádzačoch a pokračovali sme vo výmenách svetelných telies.

Miestne komunikácie a verejné priestranstvá

Z hľadiska bezpečnosti občanov a premávky bolo treba opraviť už viac rokov zdemolované zábradlie Malokýrskeho mosta. Opravu sme vykonali z vlastných prostriedkov a vlastnými zamestnancami. Osadili sme nové zábradlia na most a z hľadiska bezpečnejšieho prejazdu rozmernejších mechanizmov, autobusu alebo nákladného vozidla sme rozšírili aj zákrutu z mosta smerom na Družstevnú ulicu. V malom parku pri kostole a malom kultúrnom dome sa podarilo postaviť pre najmenších detské ihrisko so šmýkačkou a rôznymi hojdačkami. Tešia sa tomu nielen deti, ale radi si na ľavičkách posedia aj dospelí, odprevádzajúci svoje ratolesti. Žiaľ medzi dospievajúcou

mládežou sa nájdu nezbedníci, ktorí bezohľadne poškodia aj tieto detské hračky. Na námestí Sv. Jána vždy chýbala čakáreň na autobusovej zastávke. Od leta 2005 naši občania čakajúci na autobus už nemusia moknúť za dažďa alebo stáť na vetre za zlého počasia, slúži im autobusová čakáreň.

Vážení Kýrania!

Okrem vyššie spomenutých činností boli aj iné práce a podujatia, ktoré sme previedli a organizovali spoločnými silami, ale ako ja, tak aj členovia zastupiteľstva mali ďalšie iné plány, ktoré sa napriek našej najlepšej snahe nepodarilo zrealizovať. Napriek všetkému verím, že občania ohodnotia našu prácu kladne v práve končiacom sa volebnom období.

Na záver mi dovoľte, aby som touto cestou vyslovil poďakovanie všetkým poslancom obecného zastupiteľstva, spolupracovníčkam na obecnom úrade a všetkým zamestnancom obce na technickom úseku, pedagogickému zboru a personálu základnej školy s materskou školou, všetkým občanom, podnikateľom a živnostníkom, ktorí ste ma podporili pri mojej práci a aktívne ste sa zapojili do budovania a rozvoja našej obce alebo ste podporovali našu prácu iným spôsobom.

S úctou

Mgr. Ladislav Kottlík
starosta obce

november 2006, Veľký Kýr

A Nagykéri Önkormányzat tagjai

Polgármester

Mgr. Ladislav Kottlík

Képviselőtestület

Štefan Čepedy

Ladislav Dojčan

Tibor Gróf

Alexej Janík

Ladislav Kazán

Jozef Kianek

Zoltán Krizsan id.

Zoltán Krizsan ifj.

Mgr. Otília Noszáková

Ing. Marek Száraz

Ing. Ludovít Valaška

Községi ellenőr

Vojtech Kováčik

Hivatalvezető

Helena Dojčanová

Tisztelt lakosok!

Engedjék meg, hogy a 2002-2006 választási időszak befejezése előtt megköszönjem bizalmukat, melyet a 2002. december 6-7-én az önkormányzati választásokkor adtak nekem, és községünk polgármesterévé választottak. Az Önök támogatását és bizalmát nagyra becsülöm, és igyekszem is ezt Önöknek viszonzni a törvényeink betartása mellett. Persze nem egyszerű feladat mindenkinek eleget tenni, mert sok esetben a polgárok közti nézeteltéréseket kell megítélnem. Annak ellenére, hogy az ilyen vitákat minden alkalommal igazságosan akartam orvosolni, az a személy, akinek nem adtam igazat, igazságtalannak tarthat. Jó polgármesternek lenni az egyik oldalon és eleget tenni mindenkinek a másik oldalon, nehéz. Az elmúlt négy év nem telt el gondok nélkül, hisz oly nagy községet irányítani mint a miénk, nem egyszerű dolog. Ennek ellenére, mindig igyekeztem a legjobb tudásom szerint eljárni mindenki megelégedésére, bármilyen kéréssel is fordult hozzám. Természetesen mindig a falu és lakosai érdekeit helyeztem előnybe és igyekeztem falunkat fejleszteni. Nem volt ez könnyű feladat, mert a kezdetben még olyan nehézségekkel is meg kellett küzdenem, hogy a falu volt vezetői nehezen fogadták el a választópolgárok kinyilvánított véleményét, mivel nem nekik adtak bizalmat, hanem lehetőséget adtak nekem, hogy községünk élén szolgáljam lakosaink javát. Úgyszintén, nem történt meg a hivatal és a különböző iratok és akták átadása sem, ami biztos megkönnyítette volna a kezdeti nehézségek kiküszöbölését és folytathattam volna a már elkezdett munkájukat. Jelszómhoz, „Tisztesség, becsületesség és világos jövőkép”, igazodva igyekeztem vezetni községünket az egész választási időszakban, a 2002. december 30-i az alakuló gyűléstől. A munkát, melyet az önkormányzati képviselőkkel együttműködve a községünk érdekében és lakosaink javára végeztünk, csak az önök, nagykéri lakosok és vállalkozók, támogatásával lehetett véghezvinni, mert a támogatásuk nélkül az önkormányzat léte és munkája nehezebben volna elképzelhető.

A választási időszak első két éve, mialatt gyakran anyagi nehézségekkel kellett szembenézni, nehéz időszakot jelentett. A kezdeti nehézségek ellenére a választási időszak második éve végére eltávolítottuk az előző évek terheit, amelyek a 2003-as év könyvelésének, auditor által elvégzett ellenőrzése alkalmával lettek feltárva. A 2003-as és 2004-es befektetések és terveztetések mellett felszámoltuk az adóságainkat, kiadásaink mindig alacsonyabbak voltak mint a bevételeink. A 2005-ös év végén már több mint 2 milliós pozitív gazdasági eredményt értünk el. Az állam biztosította adóosztalékból és saját bevételeinkből, az állandó kiadások mellett, nagyobb befektetésre és fejlesztésre kb. 7,1 millió Sk-t fordítottunk. Ezek mellett más anyagi forrásokra, állami támogatásokra is szert tettünk a választási időszakon belül, ami a Fő utcai bérházra kapott kölcsön és támogatások összegén kívül, kb. 23,7 millió Sk-t tesz ki.

A választási időszak befektetéseinek összegei:

A Fő utcai bérház:

<i>hitel a házra</i>	3.839.000,-
<i>dotáció a házra</i>	3.839.500,-
<i>dotáció az infrastruktúrára</i>	146.585,-
<i>saját forrás</i>	1.201.000,-

Az Iskola utcai új bérházak:

<i>terveztetés, mérnöki tevékenység közbeszerzés</i>	399.853,-
<i>hitel a házakra</i>	13.200.000,-
<i>dotáció a házakra</i>	5.972.100,-
<i>A Kert utcai bérház tetője:</i>	50.000,-
<i>Szemétgyűjtő teherautó vásárlása:</i>	198.500,-
<i>Autóbusz javíttatása</i>	151.816,-
<i>Szennyvíztisztító (társtulajdon rész vásárlása)</i>	1.921.022,-
<i>Szennyvíztisztító bővítése – tervek</i>	79.800,-
<i>Kanalizáció – terv</i>	326.855,-
<i>Kert utcai vízvezeték - elmaradott számlák</i>	337.831,-

Kultúrpark:	
<i>alapítványi támogatás</i>	67.350,-
<i>saját forrás</i>	16.000,-
<i>Területfejlesztési terv:</i>	
<i>dotáció</i>	475.000,-
<i>saját forrás</i>	93.750,-
Alapiskola és óvoda:	
<i>a fűtésrendszer javítása</i>	1.500.000,-
<i>az iskolai komplexum felújítási tervei</i>	342.000,-
<i>a tornaterem rekonstrukciója</i>	2.250.000,-
<i>saját forrás</i>	400.000,-
<i>napkollektorok</i>	146.087,-
<i>az óvoda felújítása</i>	63.200,-
<i>Ravatalozó - tető, kerítés</i>	117.500,-
<i>Kápolna - a javítás támogatása</i>	350.000,-
Közvilágítás:	
<i>dotáció</i>	80.000,-
<i>saját forrás</i>	101.000,-
<i>Hangos bemondó - javítások</i>	64.000,-
<i>- erősítő</i>	69.286,-
<i>Közutak javítása</i>	137.344,-
<i>Kiskéri híd javítása</i>	64.000,-
<i>Játszóter</i>	123.000,-
<i>Autóbusz-megálló</i>	36.400,-
<i>A Szt. István szobor kerítése</i>	17.000,-
<i>Kiskultúrház - tető</i>	20.000,-
<i>Nagy kultúrház:</i>	
<i>a nagyterem felújítása</i>	142.000,-
<i>szociális helységek, mosdók</i>	200.000,-
<i>Műhelyek - hegesztő vásárlása</i>	56.735,-
<i>- konténer-szállító kocsi vásárlása</i>	40.000,-
<i>Hivatal - fénymásoló vásárlás</i>	49.000,-

A megszerzett támogatások: 23.744.450,-

A saját kiadások: 7.114.979,-

Miként teljesült a választási program.

Lakásfejlesztés

Választási programom egyik alappontja volt segíteni a fiatalok lakásgondjainak megoldását. Az előző választási időszakban önkormányzati képviselő voltam, így tudomásom volt arról, hogy községünkben bérlakásokat fogunk építeni. Arról, hogy 2002 őszétől már folyhatott volna a Fő utcában a lakóház építése, mivel a község rendelkezett a szükséges anyagiakkal, csak mint polgármester értesültem. Annak ellenére, hogy az építkezés időtartama 2002 szeptemberétől 2004 decemberéig volt tervezve, a lakóházat valójában 2003 februárjától 2004 áprilisáig sikerült megépíteni és berendezni, majd májusban ünnepélyes keretek közt átadni. Az érdeklődés a hat lakás iránt nagyobb volt mint gondoltuk, mivel 26 család kérvényét jegyeztük a hivatalban. Mivel azon voltam és természetesen vagyok ma is, hogy segítsük a fiatal családokat, kik saját erőből nem képesek önálló háztartáshoz jutni, megszereztem az önkormányzat támogatását. Új lakóházak építésének a felderítésébe kezdtem 2005 év elején. Végül határozat született a testületben az új lakások számáról, a lakóházak típusáról és helyéről. A tizenkét lakás két lakóházban való felépítéséhez meglelt az építkezési engedély, augusztusban megindítottuk a közbeszerzést az építőcég kiválasztására. A közbeszerzés 2005 decemberében lett lezárva és az új évben nekiláthattunk a kérvények kidolgozásához. Az Építésügyi és régió fejlesztési minisztériumtól vissza nem térítendő támogatást és a Lakásfejlesztési alaptól 1 % kamatlábú hosszulejáratú kölcsönt kaptunk a lakóházak építésére. Az építkezés értéke kishíjján 22 millió Sk lesz. Sajnos, az említett két intézménnyel a szerződések csak június végére lettek aláírva, így az építkezés márciusra tervezett kezdete egészen júliusra tolódott el. Ezen okból az építkezést novemberben lehetetlen befejezni, mint ahogy azt eredetileg terveztük. Azóta engedélyt kaptunk az építkezés 2007 júniusában való befejezésére és a lakóházak augusztusi átadására. Meggyőződésem,

hogy az új lakóházak átadása után 12 boldog család foglalhatja el a lakásokat.

Szociális támogatások

Választási programom következő pontja a nehéz szociális helyzetben lévő lakosaink helyzetének mérséklése volt. A különböző szociális segélyekért folyamodó lakosok kérvényeit, amint a többit is, a képviselő testület tárgyalta és döntötte el. A megszorult egyén vagy család helyzete már magában kellemetlen, ezért a testület ilye esetben mindig is körültekintően hozta meg döntéseit. A legtöbbször igyekeztünk olyan támogatásban részesíteni a megszorult kérvényezőt, hogy legalább enyhítsünk helyzetén. A megszorult lakosaink szociális helyzetének leggyakoribb oka a munkanélküliség és a családnak ez által alacsony bevétele. Az állam a lakosok alacsony bevételeit képtelen magasabb szintre emelni és így csak fokozódik az emberek közti különbség. Lakosaink gyakran a hivatalban panaszolják el elégtelenségeiket abban a hiszemben, hogy helyben megoldást tudunk rá találni. Abban az esetben, ha valakinek ténylegesen alacsonyabb a bevétele mint a létminimum, első sorban a munkaügyi, szociális és család gondozási hivatalhoz irányítjuk, hogy kérvényezze azon támogatást, melyre ténylegesen joga van. Annak ellenére, hogy hosszú távon ezen támogatások nem oldják meg az illető személy vagy család helyzetét, rövid időre az ilyen megoldás a hozzáférhető és kézzel fogható. A megszorultaknak való segítségnyújtáson kívül fontosnak tartottam azon tehetetlen és idős lakosaink kisegítését, kiknek nincs közeli hozzátartozója. A községünk két gondozónőt alkalmaz, akik éppen ilyek személyek gondozását végzik. Ezen felül naponta egyszeri meleg étellel szolgálunk a nyugdíjasoknak, kik igényt tartanak erre a szolgáltatásra. Sajnos ezt csak az iskolai tanítás idején tudjuk megtenni, mivel az iskola konyháján van készítve az étel. Ezen szolgáltatásunkat általában 25 személy igényli, ami számukra naponta 40,- Sk kiadást jelent, mivel a többit a község egyenlíti ki.

Tömegszervezetek és kultúra

Községünkben több tömegszervezet és polgári társulás működik, melyek tevékenységét lehetőségeinkhez mérten támogatjuk. A pénzügyi támogatást szerződés alapján kapják a szervezetek, amivel el kell számolniuk a községgel szemben. Ily módon támogatjuk a Nagykeri sakk-klubot, a Csemadok helyi szervezetét, a Keer polgári társulást, a helyi futballklubot, az Önkéntes tűzoltószövetség helyi szervezetét, a Vöröskereszt helyi szervezetét, a Szlovákiai magyar szülők szövetségének helyi szervezetét, az iskola és óvoda mellett működő szülői szövetséget és a helyi nyugdíjas klubot. A támogatásunk nem csupán pénzbeli támogatásból áll, hanem más igényeiket is igyekszünk kielégíteni - például buszt biztosítunk a személyszállítás-hoz, helyiséget a leltár raktározásához, gyűlések szervezésére, termet a különböző csoportok gyakorlásához, stb. Ily módon utaznak a gyermekek -iskolás diákok, óvodások, folklór csoportok, színjátszó csoportok és a ministránsok különböző tanulmányi vetélkedőkre, kulturális vagy sport versenyekre illetve tanulmányi kirándulásokra - és a felnőttek is - ifjúsági és felnőtt futballcsapatok, énekkar vagy időnként az imnapokon résztvevő lakosok. A Mórince néptánc és citera együttes főtámogatója a község. A csoport alakulásának annak idején az volt a fő célja, hogy biztosítson a gyermekek számára szervezett szabadidős foglalkozást. A folklórcsoport működtetését minden évben a község biztosítja. Ezen felül a csoport működését helyi szervezetek és főként a gyermekek szülei is támogatják. Községünk nevét teszik ismertebbé minden fesztiválon, folklórversenyen vagy fellépésen akár idehaza, akár külföldön. Ebben az évben ünnepelték megalakulásuknak 10. évfordulóját. Ebből az alkalomból színvonalas gálaműsort sikerült szervezni több támogató hozzájárulásával, akik pályázatok útján tudtak anyagiakhoz jutni. Működése során a Mórince sok külföldi és hazai elismerésben részesült, amelyekre büszkéek is a csoport tagjai. Az együttes vezetői és tagjai gondolnak a fiatalabb generációra is. Már a legkissebbeket is beavatják a népi hagyományok ápolásába

és őrzésébe. Így alakult meg a legkissebbek számára a Katica együttes, melynek keretén belül történik az utánpótlás nevelése.

Környezetvédelem

Életkörnyezetünk védelmének érdekében több lépést is tettünk a kommunális szemét gyűjtésén és elszállításán kívül. A háztartási hulladék gyűjtését a megszokott módon folytattuk. Mivel sokan, a felhívásaink ellenére is, a nem háztartási hulladéknak számító szemetet (betontörmelék, akkumulátor, villanymotor) is a kukaedényeikbe rakják, sok gondunk akadt a szemét gyűjtése és szállítása során. Tönkrement a szemetesautó gyűjtőtartálya és így használhatatlanná vált. Ezt pótlólag, kénytelenek voltunk egy másik szemetesautót vásárolni. Ezúton szeretném újra felkérni lakosainkat, hogy a nem háztartási hulladéknak számító szemetet ne a kukaedényeikbe gyűjtsék, hanem szállítsák azt a különválasztott hulladék gyűjtőhelyére. Kiskéren, az Érsekújvári utca felett lévő személerakatot betakartuk, aminek a környékén lakók örülnek a legjobban. Bevezettük és bővítjük a háztartásban és a helyi vállalkozóknál keletkező hulladék különválasztását, mint például a tetrapak, papír, fólia, különféle plasztok, üveg, elektromos hulladék, elhasznált akkumulátor és az elhasznált autóabroncs begyűjtését. Ez, a környezetvédelemmel kapcsolatban folytatott tevékenység, úgy gondolom, hogy a lakosok részéről is el lett fogadva, de mégis akadnak olyan személyek, akik nem mérik fel ennek a tevékenységnek a hasznát és súlyát. A község és a lakosok nagyrészének tett törekvései ellenére, községünk határában még mindig található új személerakat. Gyakori jelenség községünkben, hogy a lakosok kertjeikben égetik a lemetszett ágat vagy a száraz növényi hulladékot. Talán egy kis akarat mellett ezt a kerti hulladékot komposztálással lehetne likvidálni, ami faluhelyen többé-kevésbé természetes is lehetne. Nem vagyun ilyesmihez hozzászokva? Ez év tavaszán első ízben szerveztük az ágak és a különböző kerti növényzetből származó hulladék gyűjtését. Az így

Összegyűjtött hulladékot a kiskéri parkban tároltuk, ahol megfelelő technikával végülis le lett őrölve és elszállítva. Lakosaink különböző véleménnyel voltak ezzel kapcsolatban, de végülis megértették igyekezetünk és munkánk lényegét. Sok kíváncsiskodó el is jött megtekinteni a hulladék őrlését, amit a községi televízió is közvetített. A környezetvédelem egy másik fájó pontja a szennyvíz. A 2003-as évben községünk ismét csatlakozott a VEKOCÉM társuláshoz (négy község társulása: Nagyker, Komját, Csornok és Özdög), mely a térség szennyvíz gondjainak a közös megoldása érdekében lett megalakítva. Községünk már előzőleg is tagja volt, de időközben kilépett a társulásból. A társulásban megmaradt három község a saját pénzforszásihoz támogatást nyert a víztisztító megépítésére a csorniki kataszterben. Ez a dotáció részben a mi községünket is illette, mivel a tervezésnél még társak voltunk a VEKOCÉM-ben. Az önköltséget átszámolva a lakosok számához mérten megfizettük a három községnek a ránk vonatkozó önrészt és résztulajdonosai lettünk a víztisztítónak. A 2004-es évben ehhez a társuláshoz a képviselőtestületek határozatai alapján csatlakozott Szöllös község is. Ügyszintén befizette a többi községnek a reá eső önköltségrészt. Ezek után falunk tulajdonrésze a víztisztító ingatlanjában 29,1 %-os lett. A 2003-as évben a képviselőtestület jóváhagyásával közbeszerzés által volt kiválasztva a tervező-cég, aki megtervezte községünk szennyvízhálózatát, amihez építkezési engedélyt is szereztünk. Már abban az időben a kanalizáció megépítésének a költségvetése több mint száz millió koronában lett kifejezve, ami azt jelenti, hogy a község saját költségvetéséből képtelen ezt megépíteni. Hasonlóképpen vannak ezzel a többi tagok is, még annak ellenére is, hogy már két községben a kanalizáció egyes szakaszai meg vannak építve. Ebből az okból kifolyólag, de főleg azért mert az ilyen vízgazdálkodási építményt csak szakosodott cég üzemeltethet, aki ami esetünkben a Nyugatszlovákiai vízgazdálkodási társaság, mivel a többi vízművet (községi vízvezeték) is ők működtetik, megegyezés jött létre, hogy a már kész terveket átveszi a „vízcég”, aki azo-

kat összesíti és pályázat útján találja meg a szükséges anyagi forrásokat az építéshez. A környezetvédelmen belül a köztéri zöldövezetek karbantartása szintén községi feladat. Az előző önkormányzatot is foglalkoztatták már a parkunkban volt nyárfák okozta problémák. Virágzás idején a több mint 50 éves fák nem kis problémát tudtak okozni a szénanáthával küszködőknek. Több fa már ki volt száradva vagy a fákról kisebb szél esetén ágak törtek le, ami komoly veszély forrása volt minden rendezvény esetén. A képviselőtestület 2005 őszén határozatban elrendelte a fák kivágását és pótlását. A favágás, az engedély kiadása után, még azon az őszön meg is történt. Tavasszal az új fákat társadalmi munka keretében ültettük ki. Vásárlásukra pályázaton az Ekopolis alaptól nyertünk némi támogatást.

A Nyitra folyó partján található vadgesztenyefák ékes díszei falunknak. Évről-évre sajnos megtámadja őket az aknázómoly, melynek a lárvái a levéllemezt rágják ki. A megsebzett leveleken gombásodás jelenik meg, miután a fák már augusztusban lehullatják lombjukat. Sokszor jó idő esetén ősszel újra kizöldülnek, sőt kivirágoznak. Ez a jelenség annyira meggyengíti a fák állagát, hogy aránytalanul rövid idő alatt elhalhatnak. Azon okból, hogy megőrizhessük ezen örökségünket, a május folyamán vegyszeres permetezéssel védekeztünk az aknázómoly és a gombabetegség terjedése ellen. A fák nagy része sokkal tovább megőrizte lombját és tényleg dísz volt a folyópartnak.

A munkanélküliség orvoslása

A munkanélküliség országos viszonylatban tömegeknek jelent gondot, minek következményeként több család a községünkben is rá van kényszerülve viselni ezt a terhet. Több munkanélküli lakosunk bekapcsolódott a munkaügyi és szociális hivatal által szervezett programba, mely egyik fő feledata, hogy a munkáját elvesztő egyén megőrizze a munkavégzéshez szükséges szokásokat. Ez apróbb társadalmi munkák végzésére vonatkozik, amit a munkaügyi és szociális hivatal és a község szerződés alapján végeztet a község területén belül. Addig

az időig, míg a munkanélküliek az előírt feltételeket teljesítik, be kapcsolódhatnak ebbe a tevékenységbe. A község megokolható kiadásait a program keretén belül a munkaügyi és szociális hivatal visszatéríti a számunkra. Időről időre csökken a munkanélküliek száma, de nem állítom, hogy abból az okból, mert megfelelő munkahelyet találnak maguknak a munkanélküliek. Választási programomban megemlítettem, hogy a munkanélküliség csökkentésével is fogok foglalkozni, ami munkahelyteremtést jelent. A munkahelyek vállalkozások létrehozásával teremődnek, amihez a feltételek nem igen alkalmasak községünkben. A volt kiskéri óvoda épületében egy sikeres cseh vállalkozás a szlovákiai kirendeltségét rendezi be Agrico VeFky Kyr s. r. o. néven. A tulajdonossal való beszélgetésemkor megtudtam, hogy állattenyésztésben használatos istállóberendezések forgalmazásával fognak foglalkozni. Nem kizárt, hogy a későbbiekben a szereléssel és a gyártással is próbálkoznak majd.

A munkanélküliség enyhítése érdekében, a választási programom egyik pontja volt ipari telep tervezetése és létrehozása. Ilyen terület létrehozásához több tervet kell egybehangolni. Első sorban a község területfejlesztésitervének kell, hogy tartalmazza az erre kijelölt helyet. Ilyen terv kidolgozására az Építési és régiófejlesztési minisztériumtól 475.000,- Sk támogatást nyertünk, melyhez a községnek 5%-os önköltséggel kell hozzájárulnia. A dotációról szóló szerződés csupán az idei évben lett aláírva, így a tervezési munkával is csak most kezdtünk foglalkozni. Mivel a területfejlesztésiterv kidolgozása hosszabb időt igényel, több érintett fél, hivatal és közeg véleményét kell hogy figyelembe vegye, ezért a miénk kidolgozása is kb. 2008 februárjáig fog eltartani. A területfejlesztésiterv többek között az ipari terület helyét is fogja tartalmazni.

Iskolaügy, oktatás

Még ezen választási időszak előtt kezdődött el a közigazgatásban a decentralizációs folyamat, mely a községek, megyék és önkormányzataik életének különböző területeit érinti. A decentralizációval bővültek a község hatáskörei, de a kötelességei és feladatai is.

A 2003-as év augusztusa végén, a 2003/2004-es iskolaév kezdetén az alapiskola fűtési rendszere meghibásodott. Az A-pavilon alatt veszett el a fűtővíz a rendszer azon részéből, mely összekötötte a B-pavilont a fűtőházzal. Mivel a község az alapiskola alapítója és fenntartója, a mi gondunk lett szakembert találni a rendszerben lévő hiba felderítésére, az anyagiak beszerzésére, a tervek kidolgozására és a szakmunka elvégzésére. Ez a javítás községünknek 1,5 millió koronájába került, amire az Iskolaügyi minisztériumtól szereztünk támogatást.

Az Építésügyi és régiófejlesztési minisztérium pályázatot hirdetett az iskolai épületek felújítására. Terveink nem voltak, de a negyven éves épületeken látszik, hogy javításra szorulnak. Az energetikai audit elvégzése után megrendeltük az építési terveket az egész iskolai komplexum felújítására. Megszereztük az építési engedélyt és 2004 decemberében benyújtottuk a több mint 50 millió korona költségvetésű rekonstrukciós kérvényünket. Közben lehetőség adódott az iskola tornaterme szociális helységeinek és bejáratának a javítására. A szociális helységek hosszabb ideje csupán részben voltak használhatók úgy a tanulók mint a pedagógusok részére. A padlózat megsüllyedt a kanalizáció vezetéke meghibásodása folytán és a keresztfalak, melyeken víz és villanyvezetékek futottak, megrepedeztek. Ezen hibák eltávolítására a község 2,25 millió koronát szerzett, amihez 400 ezer korona önköltséggel járul még hozzá.

Temetőink

Az új temetőben lévő ravatalozó épületének a lapos tetőjén már hosszabb ideje befolyt az esővíz. A tető többször volt javítva, de ennek ellenére nem sikerült a hibát eltávolítani. A 2005-ös év őszén megrendeltük újra a tető javítását és szigetelését. A halottas ház háta mögött lévő esővízcsatorna elfolyóját szintén kijavítottuk. A temető kerítését, amely dísztéglából volt megépítve, helyenként benőtte a borostyán, amely idővel annyira megkárosította a téglafalat, hogy egy vihar alkalmával a szél ledöntötte a kerítés egy részét. Az alkalmazottainkkal megterveztük a kerítés fémkereteit a falazott oszlopok közé és saját erőből újraépítettük a kerítést. Új kaput és bejárati ajtót is készítettünk.

Az új temetőhöz felvezető út igen keskeny, a kerékpárosok részére a temetőből lej övet veszélyes mert egyenesen a frekventált főútra vezet. Ezért, a lefelé vezető forgalmat átirányítottuk a Cserdaútba, így egyirányúra változtattuk a forgalmat. Ez a változás a temetőt látogatók részére is elfogadható lett.

Az új temetőben megtalálható a világháborúban elesett katonák emlékműve. Szabó Dénes úr, akit mindannyian „Deni-bácsi”-nak ismerünk, azzal az ötlettel szólított meg, hogy állítsunk emléket a II. világháborúban elesett helyi polgári áldozatoknak. Deni-bácsi annyira készséges volt, hogy márványtáblát is hozott és ő volt aki a feliratozást is belevészte a táblába. A többi teendőt felvállaltuk mi. Így születt meg ez az emlékoszlop, amely az 1945-ben elesett polgári áldozatokra emlékezik. A leleplezésére és felszentelésére Fóthy Zoltán káplán urat kértük fel, ami egy rövid szertartás keretén belül 2005 májusában történt meg, amikor a háború befejezésének 60. évfordulójára emlékeztünk. Ezen a megemlékezésen sokan résztvettek az elesettek hozzátartozói és ismerősei közül, még távolabbi helyekről is.

Az öreg temetőben a 18. század végén épült kápolna, ahol nem is olyan régen még temetési misék is voltak tartva, az idő múlásával tatarozásra szorult. A kápolna tetője megroggyant, ablakai el-

korhadtak és javításra szorult a homlokzata és a belseje is. Mivel az épület még jó benyomást sem keltett, a temetési szertartások elmaradtak. A község és a plébánia között egyezség született, hogy közös erővel és befektetéssel megújítjuk a kápolna épületét, és a lehetőségek szerint kibővítjük kis sekrestyével és hűtőhellyel is. A község, a képviselőtestület döntése alapján, a költségvetésből 350.000,- Sk-t utalt át a plébániának a munkálatok megkezdésére. Az itt befektetett pénzről a plébánia-hivatal vezet könyvelést. Mivel a képviselő testület jóvá hagyta a javításra szánt pénzüsszeget, én mint polgármester, elvállaltam az építő anyag beszerzését. A munkálatokhoz az állásokat Kónya Pál vállalkozó kölcsönözte és azon kívül, ha szükség volt, segítségünkre voltak a helybeli lakosok is. Így volt például a tetőszerkezet bontásánál is. Az eredeti alapokat elszigeteltük és megerősítettük és az épület falait vasbetonkoszorúval fogattuk össze. A tető konstrukcióját lecseréltük, és új égetett cseréppel fedtük le a tetőt. Természetesen ki kellett cserélni a toronyt is, amelyik réz tetőt és új keresztet kapott. Voltak munkák, melyeket saját erővel és gépeinkkel végeztünk, de a torony konstrukcióját Morvay Sándor készítette Veres László segítségével. A torony falait Presinszky Gábor állította össze. A bádigos munkát, új ablakokat, ajtókat és a hűtőberendezést cégeknél és vállalkozóknál rendeltük meg. A község anyagi hozzájárulásán kívül a plébánia hivatal is hozzájárul a kápolna felújításához ugyanolyan összeggel. Mindannyiunk igyekezete ellenére a felújítás a jövő évben fejeződik be.

A közvilágítás és a helyi hangosbemondó

A helyi hangosbemondó és a közvilágítás hálózatainak a javítására és karbantartására nem kis anyagiakat fordít a község évről évre, mivel régebbi kivitelezésű az egyik is és a másik is. Nem volt ez másképpen az elmúlt négy évben sem. A 2006-os évben a hangosbemondóhoz új erősítőberendezést vásároltunk, mert a réginek a javítása az új árának kb. %-a. lett volna, mint az új beszerzése. A közvilágítás szintén gyakran meghibásodik és nem elég csak az izzókat cserélni a

világítóttestekben. A közvilágítás áramelosztóládáiban kicseréltettük a már felújításraszorult vezérlőegységeket és szükség szerint újakra cseréltük világítóttesteket is.

Közutak és közterek

A lakosság és a forgalom biztonsága szempontjából meg kellett javítani a Kiskéri híd, már több éve megrongálódott karzatát. A javításokat saját költségünkől és saját erővel végeztük el. Új karzatot állítottunk a hídra és a nagyobb méretű gépjárművek, autóbusz és tehergépkocsik biztonságosabb átjárása végett, megszélesítettük a kanyart a Szövetkezeti utca irányába.

A templom melletti kis parkban a legkisebbek részére játszóteret létesítettünk csúszdával és különböző hintákkal. Nemcsak a gyermekek örülnek ennek, de a felnőttek is szívesen elüldögélnek a padokon, csemetéikre várva. Sajnos a serdülő ifjúság között akadnak olyanok is, akik megrongálják a játszóteret.

A Szent János téren mindig is hiányzott a buszmegálló ahol az utazó lakosok rossz idő esetén is a széltől és az esőtől védve várhatták volna a buszt. Tavaly nyáron felállítottuk a buszmegállót és azóta nem kell kedvezőtlen időjárás esetén lakosainknak a buszra a szabad ég alatt állva várni.

Tisztelt nagykérik!

A fent említett tevékenységek mellett voltak más megoldott dolgok és rendezvények is, melyeket úgyszintén közös erővel vittünk véghez, de voltak viszont más terveim is és az önkormányzatnak is, melyek legjobb igyekezetünk ellenére sem lettek megvalósítva. Mindezek ellenére bízom benne, hogy a most elmúló választási időszakban végzett munkánkat a lakosok tudják majd pozitívan értékelni.

Zárszóként ezúton fejezem ki köszönetem a képviselőtestület tagjainak, a hivatali és a műszaki alkalmazottaknak, az iskola és az

óvoda pedagógusainak és alkalmazottainak, minden lakosnak, helyi szervezetnek és vállalkozónak, akik számára nem volt közönbös a közös munkánk sikere és igyekeztek jó tanáccsal szolgálni az én, a testület vagy a hivatal munkáját illetően vagy más módon támogatták falunk építését és fejlesztését.

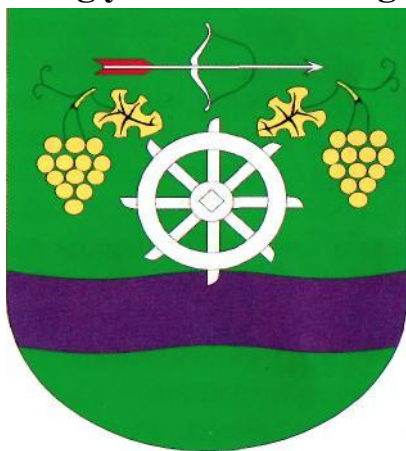
Tisztelettel

Kottlík László
Polgármester

2006 novembere, Nagykér

A
2002–2006
választási időszak kiértékelése

Nagykér Község

www.velkykyr.sk

Mgr. Daniel Száraz / 2010